

## **Posudek oponenta diplomové práce Kláry Golové s názvem Svépomocné aktivity sourozenců a dětí lidí s duševním onemocněním.**

Studentka Klára Golová ve své práci „Svépomocné aktivity sourozenců a dětí lidí s duševním onemocněním“ popisuje problematiku sourozenců a dětí lidí s duševním onemocněním a především možnosti, jak jim pomoci skrze svépomocné skupiny. Toto téma je velmi aktuální a potřebné v době, kdy se rozvíjí všeobecná diskuze o kvalitě péče o duševně nemocné a dochází k porovnávání úrovně péče v České republice a v zahraničí. Oproti moderním rozvinutým systémům péče se u nás málo plánují služby na základě potřeb samotných pacientů a jejich příbuzných. Od roku 1989 dochází k většímu zapojování rodičů a uživatelů, nicméně pozornost věnovaná sourozencům je stále nedostatečná. Z tohoto důvodu vidím zmapování problému, založení svépomocné skupiny a předávání zkušeností z jejího fungování jako nesmírně přínosné téma.

Diplomová práce je velmi dobře strukturovaná. Problematika významu svépomocných skupin je v teoretické části uchopena v dostatečné šíři, její podstata je definována hned od začátku práce a text nikde příliš neodbíhá od stanoveného tématu. Kapitoly navazují na sebe v logickém sledu a činí tak diplomovou práci jako celek velmi srozumitelnou. Literatura se skládá z 35 titulů odborné literatury a 32 internetových zdrojů. Zde vidím malý počet (9) zahraničních zdrojů, málo jsou citovány aktuální články, které by mohly být na toto téma vyhledány. Na druhou stranu celkový počet knih a webových stránek je dostatečný a je třeba vzít v úvahu obecně malé množství literatury, která by se věnovala tématu sourozenců nebo dětí lidí s duševním onemocněním. S poznatky zmiňovanými v teoretické části (druhy svépomocných skupin, popis svépomocných aktivit v zahraničí apod.) pracuje studentka i v praktické části, kde jí slouží k lepšímu popisu výsledků vlastní práce se skupinou.

*V celé práci se objevuje téma výlučného versus podobného postavení skupin sourozenců a dalších skupin (pacienti, příbuzní). Pacientka zde zastává názor, že se skupiny sourozenců nemají v některých aspektech mísit s jinými. Myslím, že není tak jednoznačné, zda prospěch je ve spojení a hledání společného nebo odlišného. Stálo by jistě za to dané téma více diskutovat.*

Studentka je sama sourozencem člověka s psychickými obtížemi, a proto založila svépomocnou skupinu, kterou popisuje v praktické části. Vzhledem k tomu, jakou práci a nasazení to obnáší, je přístup studentky velmi aktivní. Zároveň je znát snaha si v co největší míře udržet objektivní přístup, a to především použitím dotazníku pro členy skupiny, kterými zjišťuje správnost velmi dobře stanovených hypotéz. Metodika dotazníkového šetření by se mi lépe posuzovala, pokud bych měla k dispozici celé znění výpovědí členů skupiny. Výsledky hypotéz, resp. zkušenost s ročním fungováním je velmi bohatá, dobře zachycená, odpovídající zkušenosti s počátky mnoha svépomocných skupin. Z mého pohledu (zakládala jsem v roce 2003 svépomocnou skupinu příbuzných duševně nemocných) musím konstatovat, že hypotézy byly realisticky stanoveny a dosažený stav svépomocné skupiny je na tak krátkou dobu (1 rok) velmi dobrý a věřím, že bude dobrým základem pro další fungování. V praktické části jsou nejzdařilejší kapitoly 3.6., 3.7., 3.8. o chodu a dynamice skupiny, kde jsou autorčiny výtečné postřehy z běhu skupiny.

Rozsah práce (76 stran) splňuje nároky na zpracování tématu. Grafická úprava práce je velmi jednoduchá, přehledná. Formulace jsou jasné a velmi přesné. Práce je psána velmi čtivě, proto bude užitečná pro další možné praktické použití pro event. zájemce o založení svépomocných skupin.

### **Celkové zhodnocení:**

**Práce je velmi srozumitelná, věnuje se tématu, které je vymezeno velmi dobře. Vytýčené cíle pro teoretickou i praktickou část byly jasné a splněné. Práce je popisem vlastní**

aktivity, která jistě stála velmi mnoho úsilí a osobního nasazení. Přesto zůstává věcnou, s vysokým stupněm sebereflexe a použitelnou pro další praktické využití. Nedostatky jsou spíše okrajové, jako je například málo zahraniční odborné literatury nebo přílišný důraz na výlučnost (což je spíše věcí diskuze, než-li výtky). Všechny nedostatky jsou ale zanedbatelné ve srovnání s tím, jak specifické, v České republice nepropracované a zanedbané, a především velmi potřebné téma si diplomantka zvolila a velmi dobře zpracovala.

**Diplomovou práci hodnotím jako výbornou.**

Mgr. Barbora Wenigová,  
ředitelka Centra pro rozvoj péče o duševní zdraví  
klinická psycholožka, psychoterapeutka  
Tel.: 608 33 98 48, [wenigova@cmhcd.cz](mailto:wenigova@cmhcd.cz)

21. května 2007, Praha

